

LEHDISTÖTIEDOTE nro 57/23

Luxemburgissa 30.3.2023

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus asiassa C-106/22 | Xella Magyarország

Julkisasiamies Čapeta: Unionin oikeus ei lähtökohtaisesti ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, joka mahdollistaa kolmansista maista peräisin olevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurannan silloinkin, kun ne tehdään unioniin sijoittautuneiden yritysten välityksellä

Tällainen kansallinen lainsäädäntö kuuluu ulkomaisten suorien sijoitusten seurannasta annetun asetuksen¹ soveltamisalaan, ja sillä on näin taattava se, että yksittäiset seurantapäätökset ovat perusteltuja ja suhteellisuusperiaatteen vaatimusten mukaisia niin kuin pääomien vapaata liikkuvuutta ja sijoittautumisvapautta koskevilla perussopimusten määräyksissä on edellytetty

Unkarin innovaatio- ja teknologiaministeri esti vuonna 2021 unkarilaista yritystä ostamasta toista unkarilaista yritystä. Hankinnan kohteena oleva yritys omistaa hiekan-, saven- ja soranottoon käytetyn maanottokohteen. Ministeri selitti päätöksessään, että olisi vastoin Unkarin kansallisia etuja, joihin näiden raaka-aineiden toimitusvarmuus kuuluu, sallia yrityksen, joka on välillisesti unionin ulkopuolisessa (Bermuda) omistuksessa, hankkia määräysvalta tällaisesta strategisesta yrityksestä.

Fővárosi Törvényszék (Budapestin alioikeus, Unkari) on ratkaistessaan kysymystä siitä, voitiinko ministerin päätöstä estää kyseinen hankinta, pitää pätevänä, pyytänyt unionin tuomioistuinta arvioimaan, antaako unionin oikeus Unkarille mahdollisuuden ottaa käyttöön lainsäädäntöä, jolla rajoitetaan ulkomaisia suoria sijoituksia unioniin sijoittautuneisiin yrityksiin silloin, kun tällaiset sijoitukset tehdään jonkin toisen unioniin sijoittautuneen yrityksen välityksellä.

Tänään antamassaan ratkaisuehdotuksessa julkisasiamies Tamara Čapeta toteaa ensin, että **kolmansista maista peräisin olevat ulkomaiset suorat sijoitukset kuuluvat ulkomaisten suorien sijoitusten seurannasta annetun asetuksen soveltamisalaan. Asetus kattaa kaiken tyyppiset sijoitukset, joilla kolmannesta maasta peräisin oleva sijoittaja hankkii osuuksia unioniin sijoittautuneesta yrityksestä tai määräysvallan tällaisessa yrityksessä. Tällaisia sijoituksia ovat myös ne, joilla kolmannesta maasta peräisin oleva sijoittaja hankkii välillisesti määräysvallan unioniin sijoittautuneessa yrityksessä siten, että unioniin sijoittautunut yritys, jonka kyseinen kolmannesta maasta peräisin oleva yritys omistaa, ostaa tällaisen toisen unioniin sijoittautuneen yrityksen.**

Tällaiset sijoitukset kuuluvat SEUT 207 artiklan soveltamisalaan ja näin **unionin yksinomaiseen toimivaltaan** yhteisen kauppapolitiikan alalla. **Ulkomaisten suorien sijoitusten seurannasta annetulla asetuksella, joka antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden ottaa käyttöön seurantamekanismeja, on katsottava ”delegoidun” jäsenvaltioille toimivaltaa**, jonka ne menettivät kyseisellä alalla Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä.

¹ Unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta 19.3.2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/452 (EUVL 2019, L 79I, s. 1).

Tämän jälkeen julkisasiamies toteaa, että kyseisen asetuksen nojalla käyttöön otettavien **kansallisten seurantamekanismien on kuitenkin oltava sisämarkkinoita koskevien sääntöjen mukaisia**. Kansallisella lainsäädännöllä on tämän vuoksi veloitettava yksittäisiä seurantapäätöksiä tekevät elimet esittämään **hyväksyttävät perustelut** pääomien liikkuvuuden rajoittamiselle. Ulkomaisten sijoitusten seurannasta annetusta asetuksesta seuraa, että **pääomien liikkuvuutta voidaan rajoittaa ainoastaan turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen perustuvista syistä**. Tällaisiin perusteisiin voidaan vedota **vain, kun on kyse jotakin yhteiskunnan perustavanlaatuaista etua uhkaavasta todellisesta ja riittävän vakavasta vaarasta**. Pääomien liikkuvuuteen kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden on lisäksi oltava **oikeasuhteisia** siihen päämäärään nähden, jota niillä tavoitellaan.

Tarkastellessaan käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kiellon oikeutusperusteita julkisasiamies myöntää, että **tiettyjen raaka-aineiden toimitusvarmuus voi kriisiaikoina oikeuttaa ulkomaisten suorien sijoitusten rajoittamisen** yleisen järjestyksen (tai yleisen turvallisuuden) perusteella. **Tällaiset syyt voivat oikeuttaa jopa sellaisia kolmansista maista peräisin olevien pääomien liikkuvuuteen kohdistuvia rajoituksia, joita ei muuten voitaisi hyväksyä sisämarkkinoilla**.

Ratkaistakseen kysymyksen sen päätöksen pätevydestä, jolla käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva liiketoimi kiellettiin, kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, onko Unkarin innovaatio- ja teknologiaministeri tehnyt riittävällä tavalla selkoa siitä, miksi kyseessä olevan maanottokohteen ulkomainen omistus on katsottava todelliseksi ja vakavaksi vaaraksi soran, hiekan ja saven toimitusvarmuudelle Unkarissa ja olisiko toimitusvarmuus kyetty turvaamaan jollakin muulla vähemmän rajoittavalla toimenpiteellä.

HUOMAUTUS: Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus ei sido unionin tuomioistuinta. Julkisasiamies toimii tehtävässään riippumattomasti esittäessään unionin tuomioistuimelle oikeudellisen ratkaisun käsiteltävänä olevasta asiasta. Unionin tuomioistuin siirtää asian seuraavaksi päätösharkintaan, ja tuomio julistetaan myöhemmin.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistujia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

[Ratkaisuehdotus](#) julkaistaan kokonaisuudessaan CURIA-sivustolla ratkaisuehdotuksen antamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

